

ſaaſom Særformue, ogſaa af den Grund, at der jo kunde tænkes en Situation, hvor det kunde være ønskeligt, at det havde en ſaaſom, uden at han dog nærmere betegne dette. Jeg kan nu ikke indſe, hvorfor dette da ikke ogſaa ſkulde gjælde enhver anden Inſtitution i Landet. Jeg kan f. Ex. ikke indſe, hvorfor det ikke ligesaa meget ſkulde gjælde Militærveſenet eller, for at tage noget helt Modſat, det kongelige Theater? Det forekommer mig, at enhver Inſtitution i Landet maatte paa ſamme Maade være trængende til en Særformue ſom Univerſitetet. Dette forſtaar jeg, ſom ſagt, ikke. Jeg forſtaar godt, at der forlanges Penge til Univerſitetet, og jeg begriber ogſaa Grunden til, at man vil have det doteret ſaa rigelig ſom muligt, og det vil jeg ogſaa hjælpe til paa enhver mulig Maade. Der tales jo ogſaa for Eiden herhjemme om, at der ſkal gives mange Penge til Fæſtninger; men jeg har en Forneimſe af, at naar der forlanges mange Penge til Univerſitetet, ſaa er det, fordi man fra et viſt Partiſ Side betragter dette ſom en Fæſtning, ſom det er godt at ſaae provianteret for en længere Aarrække, ſaa at man kan være ſikker paa altid at have den paa det Punkt, ſom man ønsker at have den paa. Dette tror jeg er uheldigt. Jeg tror, at man derved, at man ſaaledes har ſøgt at ſlaa faſt, at Univerſitetet ſkal indtage en Særſtilling i Landet, har — og ſom jeg tror med Urette — bragt det til, at Univerſitetet nu paa mange Punkter betragtes ſom repræſenterende et beſteemt politiſt Parti. Dette forekommer mig at være meget uheldigt, thi Videnskab og Politik burde ikke have Noget med hinanden at gjøre. Det bør ikke være ſaaledes, at Univerſitetet betragtes ſom et Sted, hvorfra man f. Ex. kan hente Beviſ for proviſoriſke Fihantsloves Gyldighed, naar man vil. Univerſitetet ſkulde være noget ganſke Andet. Da vi jo leve i et demokratiſt Land, ſaa ſkulde ogſaa Univerſitetet paa alle Punkter være en demokratiſt Inſtitution, en Inſtitution, der havde en Styrelſe, ſom ikke havde Reminiſcentſer fra Enevoldſtidens Dage, men ſom holdt Univerſitetet ſom en demokratiſt Anſtalt. Endelig ſkulde Forholdet imellem de Studerende og Profeſſorerne være ſaaledes, at de Foredrag, ſom holdtes, kunde virke vækkende og begeſtrende paa en ſtørre Kreds, end Tilfældet er nu. Forelæſningerne maatte ikke ſaaledes ſom nu være en Aime læſning eller en Oven i Udenadslæren, hvilket er meget uheldigt. Der ſkulde være en levende Strømning imellem Univerſitetet og Folket, og imellem Univerſitetets lærerne og Studenterne. Derſom Univerſitetet virkelig var ſaaledes, ſaa kan jeg ikke tro Andet, end at Lovgivningsmagten vilde ſtille ſig meget imødekommende overfor alle mulige Krav fra Univerſitetets Side. Hvis der er noget Sted, hvor det gjælder, at det Bedſte ikke er for godt, ſaa ſynes det mig, at dette maa gjælde for Univerſi-

tetets Bedkommende. Det, ſom det gjælder om, er, at vi ſaae det bedſt mulige Univerſitet, men hvorledes Pengene ſtaffes tilveie, ſynes mig at være ligegyldigt. Det er jo ogſaa en Selvfølge, at Lærerne maa lønnes honorabelt, thi det kan ikke nytte at ſige, at Vidensſtaben ſkal leve, naar Vidensſtabsmændene alligevel dø. Det, ſom det kommer an paa, er en rigelig Dotering til Univerſitetet; men til Gjengæld kan man da ogſaa fordrø af Univerſitetet, at det paa en anden Maade, end Tilfældet er nu, kommer den moderne Tidſaaend imøde, og at den Strømning, ſom nu bevæger ſig rundt omkring, baade i Danmark og andetſteds, er repræſenteret ved Univerſitetet paa en fyldestgørende Maade, end Tilfældet er nu. — Jeg ſkal hermed ſtandſe, idet jeg endnu kun ſkal anbefale det Undringsforſlag, ſom et andet æret Medlem (Hørup) og jeg have ſtillet, til Bedtagelſe. Jeg har kun villet antyde viſſe Punkter, paa hvilke jeg antog, at det var rimeligt, at det ærede Things og et eventuelt Udvalgs Opmærksomhed vilde falde.

Bajer: Det Undringsforſlag, jeg har tilladt mig at ſtille, gaar ud paa at give den kvindelige Ungdom Afgang til det høiere Underviſningsvæſen, derunder ogſaa Univerſitetet, og at det ogſaa ſkulde indbrages under den Overveieſe, ſom ſkal finde Sted i det Udvalg, der er foreſlaaet neſfat. Inden jeg gaar nærmere ind paa dette Undringsforſlag, maa det maatte være mig tilladt at omtale Forſlaget. Ordføreren for Forſlagsſtillerne (Holſtein-Vedreborg) beklagede ſig over, at han havde været udfat for Miſforſtaelſe, om ikke i Rigsdagen, ſaa dog udenfor denne. Jeg har ikke miſforſtaet ham. Det var mig ſtrag klart, at det vilde være umuligt for noget Udvalg, der blev neſfat, og ſom ſkulde arbejde i Rigsdagstiden, at inddrage under ſin Overveieſe eller under ſit Arbejde Udarbejdelsen af en fuldtændig Reform af det høiere Underviſningsvæſen. Dertil maatte udfordres idetmindſte en parlamentariſt Kommiſſion, ſom maatte antages at virke mellem Samlingerne. Naar derfor de ærede Forſlagsſtillere have foreſlaaet et Udvalg til at arbejde under Samlingen, kan Meningen kun være den, at man vil fremsætte almindelige Grundſætninger, ſom ſenere kunne tjene ſom Grundlag for en virkelig Omordning. Jeg beklager imidlertid ſelv at have været i nogen Miſforſtaelſe; thi den ærede Ordfører begrundede ſit Forſlag, ſom om det kun ſkulde være en Forberedelſe for Opningslovens Gjennemførelſe. Det var ſaaſom et overordentligt tørt Grundlag, og hele Begrundelſen forekom mig ogſaa at være meget tørt. Det er derfor velgjørende, at det ærede Medlem for Langeland (Brandes) nu derefter har fremsat en hel Del intereſſante Spørgsmaal, ſom ſtaa i Forbindelſe med Univerſitetets Forhold og Virkemaade. Naar den ærede Ordfører for Forſlagsſtillerne derfor vil ſpørge mig, ſom han har gjort,